

Справа «Ортенберг проти Австрії» (Ortenberg v. Austria)

У рішенні, оголошеному у Страсбурзі 25 листопада 1994 року у справі *«Ортенберг проти Австрії»*, Суд одноголосно визнав, що :

- не було порушено ч. 1 ст. 6 Конвенції; я розгляд заяви про порушення ст. 1 Протоколу № 1 виходив за межі юрисдикції даного суду.

Обставини справи

П. Ортенберг, громадянка Австрії, володіє будинком, що поблизу м. Лінца (земля Верхня Австрія).

12 вересня 1980 року районна рада Леондінгу затвердила план землеустрою п'яти земельних ділянок, враховуючи й ту, що належала заявниці. 30 січня 1981 року рада затвердила план розвитку території, що передбачав спорудження будинків на цій землі.

Мер міста видав власникам земельних ділянок дозволи на забудову.

Заявниця подала заяву в районну раду, в якій оскаржувала законність плану землеустрою і розвитку, а також вказувала на суттєві незручності, яких вона могла б зазнати в разі здійснення проекрованої забудови. Рада відмовила в задоволенні вимог, викладених у заяві. Тоді заявниця звернулася із скаргою на дії районної ради до Уряду землі Верхня Австрія, який також відхилив її вимоги.

П. Ортенберг оскаржила дії Уряду землі Верхня Австрія у Конституційному Суді (щодо забудови двох ділянок) і в Адміністративному суді (щодо забудови інших трьох).

2 жовтня 1985 року Конституційний Суд порушив процес із приводу спору про відповідність зазначеного плану розвитку і землеустрою Акта про міське і місцеве планування, виданого Урядом землі Верхня Австрія.

3 грудня 1985 року Адміністративний Суд вніс у Конституційний Суд клопотання про розгляд останніх зазначених двох, а також інших трьох випадків забудови.

19 березня 1986 року Конституційний Суд визнав плани розвитку і землеустрою законними, відхилив апеляційні скарги у всіх випадках і передав справи на розгляд в Адміністративний Суд. Адміністративний суд у рішеннях від 30 вересня, 14 та 28 жовтня 1986 року визнав заяви позивачки безпідставними.

Зміст рішення Суду

Посилаючись на ч.1 ст. 6 Конвенції і ст. 1 Протоколу № 1, заявниця стверджувала, що не мала можливості захищати свої права в суді з належною повнотою повноважень і їй не було надане право на безстороннє публічне слухання. Також вона оскаржила втручання у здійснення нею права власності.

Щодо порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції, то Суд звернув увагу на те, що предмет оскарження на підставі ч. 1 ст. 6 Конвенції мав грошовий характер і виник із факту порушення прав, які також були грошовими або їх наслідки мали вирішальний вплив на приватні права й обов'язки.

Суд вказав, що, з огляду на такий зв'язок між процесом, порушеним заявницею, і впливом його наслідків на її право власності, порушене право мало цивільний характер. Тому посилання на ч. 1 ст. 6 Конвенції у даному разі прийнятні. Стосовно права на розгляд справи судом (ч. 1 ст. 6 Конвенції) Суд насамперед зазначив, що Конституційний Суд не мав усієї повноти повноважень, що їх вимагає ч. 1 ст. 6 Конвенції. У даній справі Конституційний Суд міг лише перевірити законність планів землеустрою і розвитку, але не міг з'ясувати всі обставини справи в їх повноті.

Суд зауважив, що Адміністративний суд у рішенні, ухваленому 1986 року, розглядав заяви позивачки по всіх пунктах, не маючи повноважень вирішувати справу в її суті.

З урахуванням тієї обставини, що рішення прийняте адміністративними органами з мотивів доцільності, а також з урахуванням самого характеру скарги пані Ортенберг, перегляд справи Адміністративним судом відповідав ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Щодо права на справедливий і відкритий розгляд справи судом, то Суд зауважив, що

Комісії не була представлена скарга на відсутність слухання справи в Адміністративному суді і тому до повноважень Комісії не входив її розгляд.

Суд вирішив, що порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції не було.

Розглядаючи питання про порушення ст. 1 Протоколу № 1, Суд зауважив: заява визнана Комісією такою, що внесена з порушенням терміну для її подання і не стосується справи, поданої в Суд, який унаслідок того не мав повноважень прийняти її до свого провадження.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.